

DOSYA VE KLASÖR İŞLEMLERİ

İÇİNDEKİLER

- Dosya ve Klasör İşlemleri
 - Klasör İşlemleri
 - Dosya İşlemleri
- Dosya Okuma ve Yazma İşlemleri

HEDEFLER

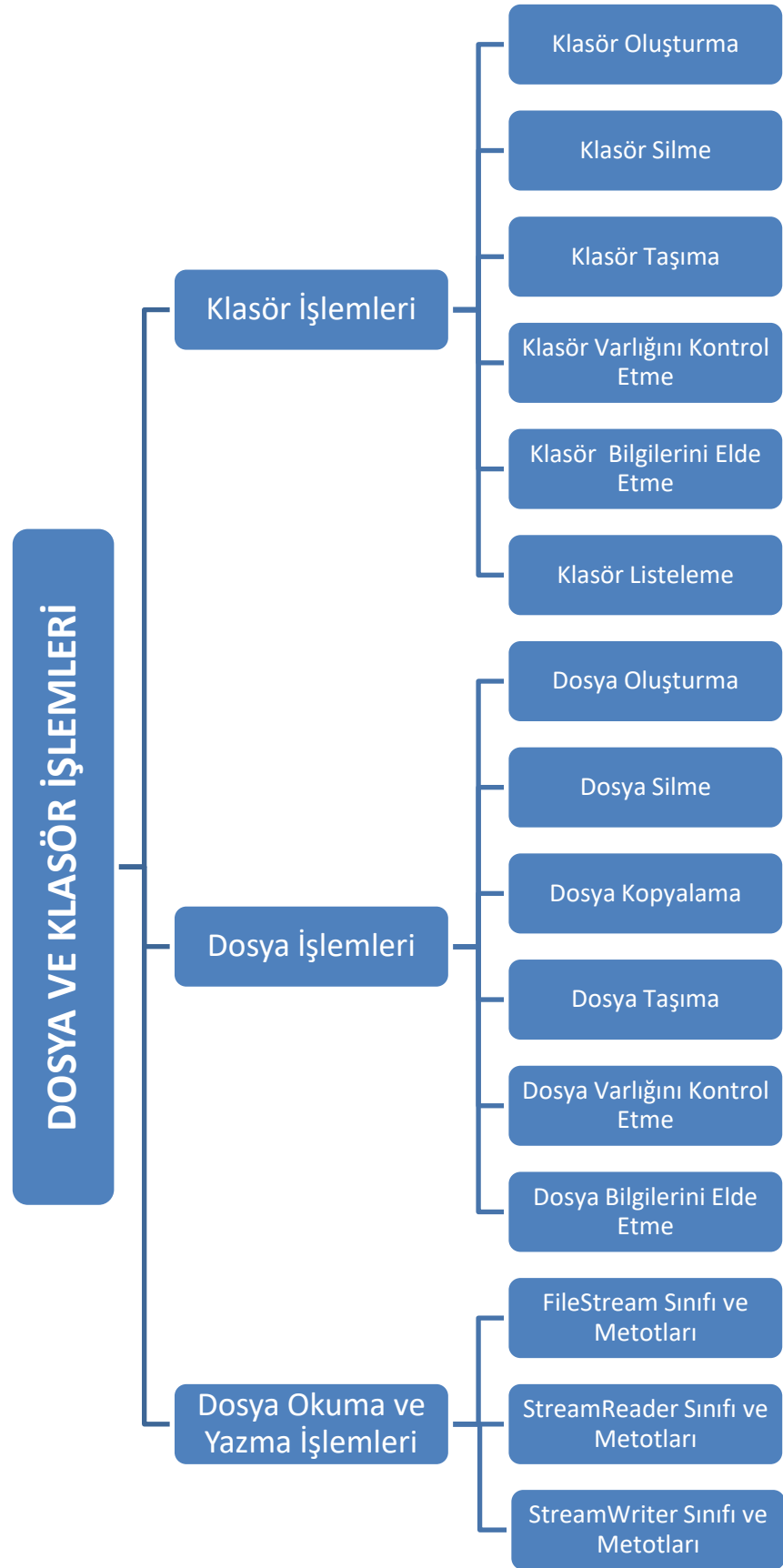
- Bu üniteyi çalıştıktan sonra;
- Görsel programlama dillerinde klasör ve dosyalar üzerinde işlemler yapabilecek,
- Klasör ve dosya işlemlerinde yaygın kullanılan metot ve özellikler hakkında bilgi sahibi olacak,
- Dosyalar üzerinde okuma ve yazma işlemlerini etkin bir şekilde yapabileceksiniz.

Atatürk Üniversitesi
Açıköğretim Fakültesi

GÖRSEL PROGRAMLAMA I İshak Metehan Sis

ÜNİTE 12

GİRİŞ

Sabit disk, CD gibi belleklere kaydedilen veri ya da bilgiler “dosya” olarak adlandırılır. Verilerin organizasyonu sağlamak, dosyaların karışmasını önlemek, aranan bilgiye daha çabuk ulaşabilmek için ise klasör denilen yapılardan faydalanılır. Örneğin bilgisayardaki her bir resim dosya olarak, bu resimlerin bir arada tutulduğu yapı ise klasör olarak adlandırılır.

Sınırlı sayıdaki bilgilerin disk ortamında saklanması, bu bilgilere erişilmesi, üzerinde değişiklik yapılması gibi işlemler için veri tabanı oluşturmak yerine dosyalama işlemleri kullanılabilir. Dosya veya klasör işlemleri programlama dilleri ile yapılabilir.

Programlama dillerinde yer alan girdi çıktı işlemlerine İngilizcede Input/Output kelimesinin kısaltması olan I/O işlemleri denir. Klasör ve dosyalama işlemleri de bir girdi çıktı işlemi olduğu için C# dilinde girdi çıktı işlemleri için kullanılan “System.IO” kütüphanesi kullanılır (Petekçi, 2020). Klasör işlemleri için “System.IO” kütüphanesinde yer alan “Directory” kullanılırken, dosya işlemleri için bu kütüphane içinde yer alan “File” sınıfı kullanılmaktadır.

“System.IO” kütüphanesi bir çok metoda sahiptir. Bu ünite de C# dili kullanılarak dosya ve klasör işlemlerini gerçekleştirmek için gerekli olan kütüphane, sınıf ve metotlar hakkında bilgi verip ilgili metotlar kullanılarak klasör ve dosya oluşturma, silme, listeleme, varlığını kontrol etme ve taşıma işlemlerini örnekler üzerinden detaylı olarak inceleyeceğiz. Son olarak dosya üzerinde okuma ve yazma işlemlerinin nasıl yapıldığı, bu işlemler için kullanılan metotlar ve özellikler hakkında bilgi verip örneklemeler yapacağız.

DOSYA ve KLASÖR İŞLEMLERİ

Giriş kısmında da bahsedildiği gibi dosyalar, klasörler içerisinde yer alırlar. Bu yüzden ilk olarak klasör işlemlerinden bahsedilip daha sonra dosya işlemleri anlatılacaktır.

Klasör ve dosya işlemleri için System.IO kütüphanesinden yer alan sınıflar ve bu sınıflara ait metot ve fonksiyonlar kullanılmaktadır. Bu sınıfların derleyici tarafından tanınması için programın en başına *using System.IO* kütüphanesinin eklenmesi gerekmektedir.

Klasör İşlemleri

C#’ta klasör işlemleri System.IO namespace’de bulunan *Directory* sınıfı ile yapılmaktadır.

Klasör oluşturma

Klasör oluşturmak için Directory sınıfının “CreateDirectory” metodu kullanılır.

- Directory.CreateDirectory("klasör ismi);

C#’ta klasör veya dosya işlemleri yapılmadan önce programın başına `using.System` ve `using.System.IO` kodları eklenmelidir. Böylece I/O kütüphaneleri kod içine eklenmiş olur.

Programın çalıştığı dizinde belirtilen klasör isminde bir klasör oluşturulur. Çalışılan dizin dışında bir yerde klasör oluşturulmak istenirse “@” işaretinden sonra klasör yolunun belirtilmesi gerekir.

- `Directory.CreateDirectory(@"C:\klasör ismi");`
C dizininde belirtilen klasör isminde bir klasör oluşturulur.

Klasör silme

Klasör silmek için `Directory` sınıfı ile birlikte “Delete” metodu kullanılır. Eğer klasör boş ise aşağıdaki örnekte de görüldüğü gibi Delete metodu ile klasör kolayca silinebilir. Dosyanın boş ya da dolu olduğuna bakılmadan silinmek isteniyorsa silinecek klasör yolu belirtildikten sonra *true* komutunun eklenmesi gerekir.

- `Directory.Delete(@"C:\klasör ismi");`
C dizini altında içerişi boş olan klasör silinir.
- `Directory.Delete(@"C:\ataaof", true);`
C dizini altında ki klasör dolu veya boş olduğu kontrol edilmeden silinir.

Klasör taşıma

Klasör ve dosya taşıma işlemi için “Move” metodu kullanılır. Klasör taşıma işleminde dikkat edilmesi gereken nokta *klasör taşınırken kaynak ve hedef klasörün aynı dizinde olması gerekir*. Dosya taşıma işlemi için böyle bir kural geçerli değildir.

- `Directory.Move(@"C:\ataaof", @"C:\Desktop\ataaof");`
Klasörü birinci parametredeki dizinden alıp, ikinci parametredeki dizine taşır.

Klasör varlığını kontrol etme

Herhangi bir klasörün belirtilen yolda olup olmadığı “Exists” metodu ile kontrol edilir. Exists metodu geriye true ya da false değeri döndürür.

Klasör bilgilerini elde etme

Klasör oluşturma ya da değiştirme tarihi gibi klasör üzerinde yapılan işlemler hakkında bilgiye ihtiyaç duyulabilir. Bu durumda klasör kodları ile zaman kodları birlikte kullanılarak ihtiyaç duyulan bilgiler elde edilebilir.

- `DateTime oluşturma_tarihi=Directory.GetCreationTime("klasör ismi");`
Klasörün oluşturulduğu tarih ve saat bilgisi elde edilir.
- `DateTime erisim_zamani=Directory.GetLastAccessTime("klasör ismi");`
Klasöre en son erişilen zaman bilgisi elde edilir.
- `DateTime veri_yazma=Directory.GetLastWriteTime("klasör ismi");`
Klasöre en son veri yazılan zaman bilgisi elde edilir.

“`Directory.GetCurrentDirectory()`” metodu aktif dizin bilgisini verir.

Klasör üzerinde işlemler yapılırken “@” işareti ile klasör adres bilgisi belirtilir. Aksi durumda programın çalışıldığı dizindeki klasörler belirtilmiş olur.

Klasörleri listeleme

Belirtilen adresteki tüm klasörlerin isimlerini elde etmek için “GetDirectory” metodu kullanılır.

- `string[] klasorler = Directory.GetDirectories("C: \Desktop");`

Bu kod ile masa üstündeki klasörler elde edilmiş olur. Belirlenen bir klasördeki dosyaları listelemek için Directory metodu “*GetFiles*” ile birlikte kullanılır.

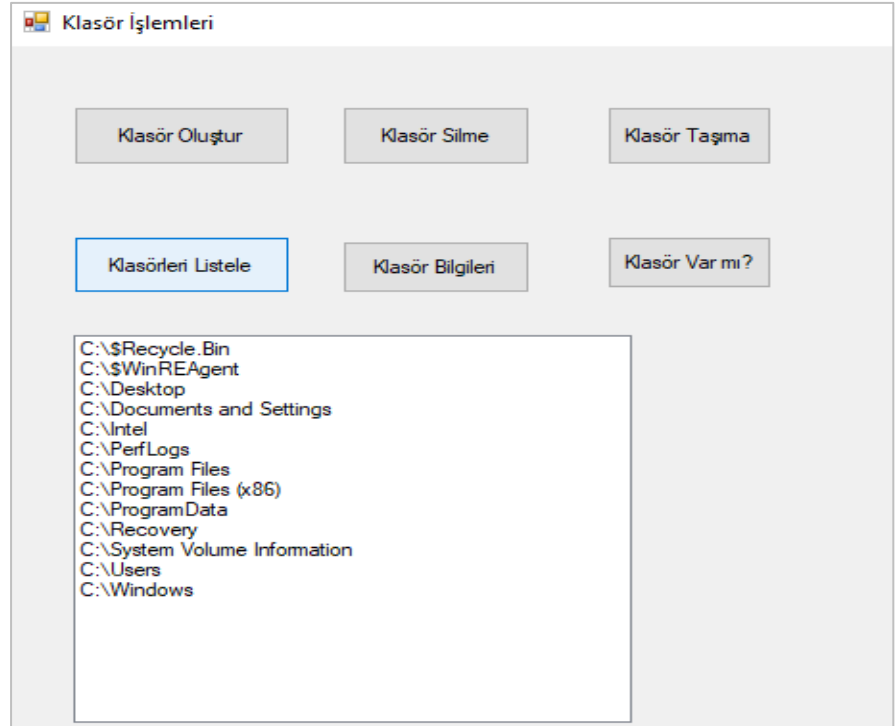
- `string[] dosyalar = System.IO.Directory.GetFiles("D:");`
Klasör üzerinde yapılabilecek işlemleri gösteren örnek bir uygulama;

```
private void KlasorOlustur_Click(object sender, EventArgs e)
{
    // Klasör oluşturuldu.
    Directory.CreateDirectory(@"C:\ataaof");
}
private void KlasorSil_Click(object sender, EventArgs e)
{
    Directory.Delete(@"C:\ataaof"); //Silme işlemi yapıldı
}
private void Klasorler_Click(object sender, EventArgs e)
{
    //Dizindeki klasörler
    string[] klasorler = Directory.GetDirectories(@"C:\");
    for (int j = 0; j < klasorler.Length; j++)
    {
        listBox1.Items.Add(klasorler[j]);
    }
}
private void KlasorTasima_Click(object sender, EventArgs e)
{
    //Klasör taşındı
    Directory.Move(@"C:\ataaof", @"C:\Users\İshak Metehan SİS\Desktop\ataaof");
}
private void KlasorBilgisi_Click(object sender, EventArgs e)
{
    //Klasör bilgileri elde edildi
    DateTime olusturma_tarihi = Directory.GetCreationTime("ataaof");
    DateTime erisim_zamani = Directory.GetLastAccessTime("ataaof");
    MessageBox.Show("Klasör Oluşturulma Tarihi:"+" "+
        olusturma_tarihi.ToString()+" "+"Klasöre Enson Erişilme Tarihi" + " "+" "+
        erisim_zamani.ToString());
}
private void KlasorVarmi_Click(object sender, EventArgs e)
{
    //Klasör varsa
    if (System.IO.Directory.Exists(@"C:\Users\İshak Metehan SİS\Desktop\ataaof"))
        MessageBox.Show("Klasör var.");
    Else //Klasör yoksa
        MessageBox.Show("Klasör yok.");
}
```

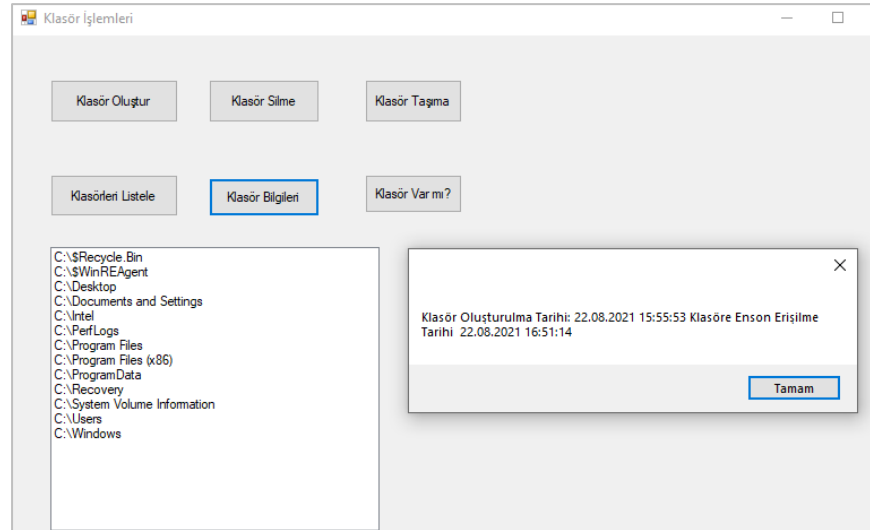
bilgisayar > Yerel Disk (C:)			
Ad	Değiştirme tarihi	Tür	Bo
Desktop	22.08.2021 15:07	Dosya klasörü	
Intel	18.02.2021 11:41	Dosya klasörü	
Kullanıcılar	24.04.2021 17:39	Dosya klasörü	
PerfLogs	7.12.2019 12:14	Dosya klasörü	
Program Dosyaları (x86)	24.04.2021 17:38	Dosya klasörü	
Program Files	21.08.2021 14:52	Dosya klasörü	
Windows	21.08.2021 15:05	Dosya klasörü	
ataaof	22.08.2021 17:35	Dosya klasörü	

bilgisayar > Yerel Disk (C:)			
Ad	Değiştirme tarihi	Tür	Bo
Desktop	22.08.2021 15:07	Dosya klasörü	
Intel	18.02.2021 11:41	Dosya klasörü	
Kullanıcılar	24.04.2021 17:39	Dosya klasörü	
PerfLogs	7.12.2019 12:14	Dosya klasörü	
Program Dosyaları (x86)	24.04.2021 17:38	Dosya klasörü	
Program Files	21.08.2021 14:52	Dosya klasörü	
Windows	21.08.2021 15:05	Dosya klasörü	

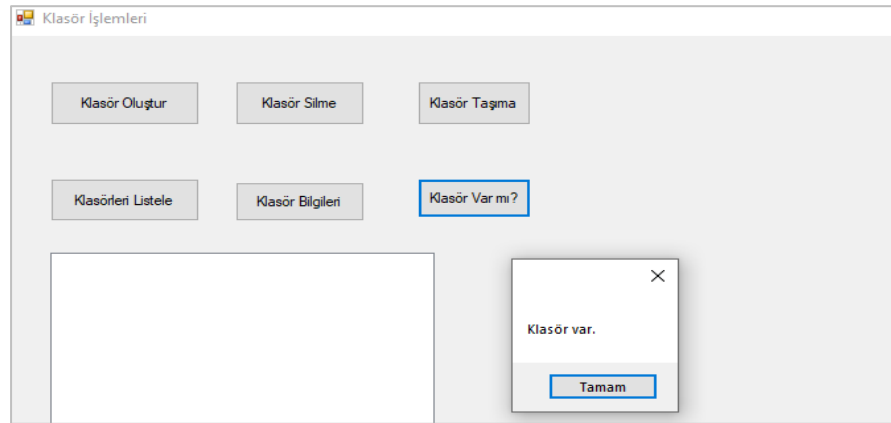
Şekil 12.1. Klasör Oluşturma ve Silme

Şekil 12.2. Klasör Listeleme

Şekil 12.3. Klasör Bilgileri

Şekil 12.4. Klasör Varlığını Kontrol Etme

Dosya İşlemleri

Görsel programlamada dosya işlemleri System.IO isim uzayında bulunan *File* sınıfı ile yapılmaktadır.

Dosya oluşturma

Dosya oluşturmak için File sınıfının “Create” metodu kullanılır.

- FileStream fs= File.Create(@"C:\dosyaismi.txt")
Belirtilen dosya ismi ile yeni bir dosya oluşturulur.

Dosya silme

Görsel programlamada dosya işlemleri File sınıfında bulunan “Delete” metodu ile yapılmaktadır. *Silinen dosyalar geri dönüşüm kutusuna gönderilmez.*

- File.Delete("C:\dosyaismi ")
Belirtilen dosya silinir.

Dosya kopyalama

Dosya kopyalama için “Copy” metodu kullanılır.

- File.Copy (@”D:\Eski Klasör\muzik.mp3”, @”C:\Yeni Klasör\muzik.mp3”);

Eski Klasör içerisinde yer alan müzik dosyası C dizininde yer alan Yeni Klasör içine kopyalanır.

Dosya taşıma

Dosya taşıma için "Move" metodu kullanılır.

- `File.Move(@"C:\Eski Klasör \metinbelgesi.txt", @"C:\Yeni Klasör metinbelgesi.txt");`
İlk parametrede ki dosya, ikinci parametrede belirtilen adrese taşınır.

Dosya varlığını kontrol etme

Herhangi bir dosyanın olup olmadığı "Exists" metodu ile kontrol edilir. Exists metodu geriye true ya da false değeri döndürür.

Dosya bilgilerini elde etme

Var olan bir dosyanın oluşturulma tarihi, değiştirilme tarihi ya da boyutu gibi bilgiler elde edilebilir. Daha önce ki bölümde klasör bilgilerini elde etmek için kullanılan `GetCreationTime()`, `GetLastAccessTime()`, `GetLastWriteTime()` gibi metotlar File sınıfı ile kullanıldığında dosyaya ait bilgileri verirler.

Ayrıca C# `FileInfo` sınıfını kullanarak da dosya ile ilgili bilgilere ulaşım programlama üzerinde gerekli işlemler gerçekleştirilebilir (Öner, 2013).

`GetCreationTime()`, `GetLastAccessTime()`, `GetLastWriteTime()` gibi metotlara adres olarak dosya adı ve uzantısı verildiğinde bu metotlar dosyalar için de geçerli olur.

Örnek

- `FileInfo fi = new FileInfo("C:/dosya.txt");
MessageBox.Show("Oluşturma Tarihi : " +
fi.CreationTime.ToString() + " " + "Dosya Tam İsmi" + "
" + fi.FullName.ToString() + " " + "Dosya uzantısı:" + "
" + fi.Extension.ToString());`

Dosya üzerinde yapılabilecek işlemleri gösteren örnek bir uygulama;

```
private void DosyaOlusturma_Click(object sender, EventArgs e)
{
    //Dosya oluşturuldu.
    FileStream fs = File.Create(@"C:\Yeni Klasör\ataaof.txt");
}
private void DosyaSilme_Click(object sender, EventArgs e)
{
    //Dosya silindi.
    File.Delete(@"C:\Yeni Klasör\ataaof.txt");
}
```

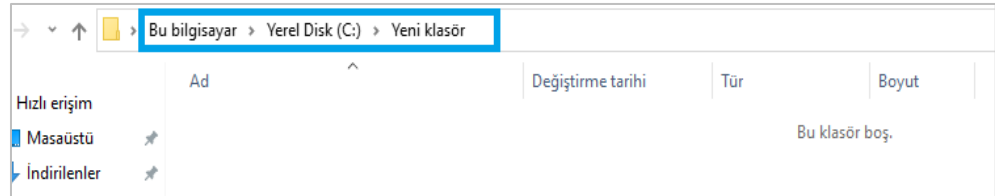
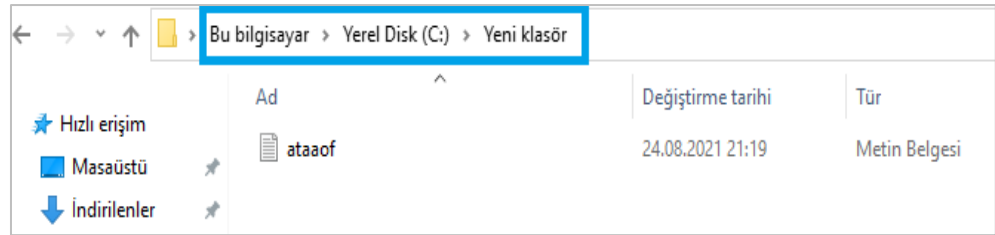


```

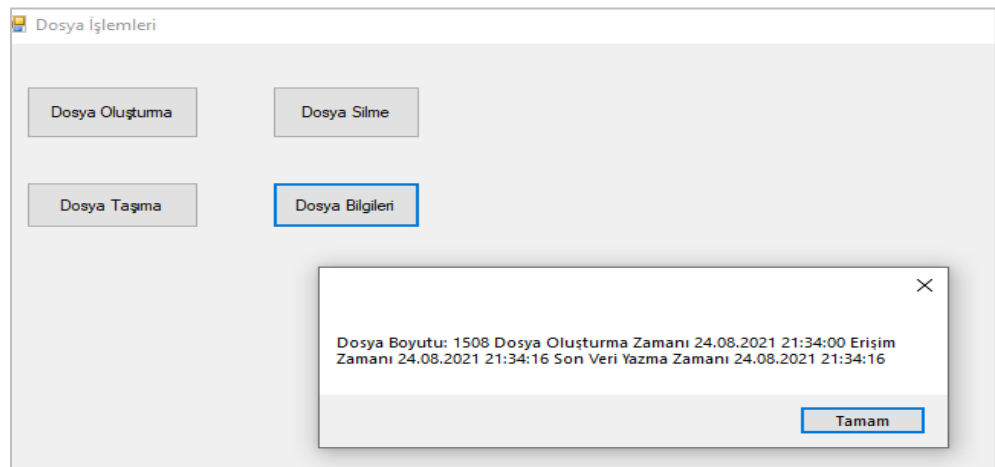
private void DosyaTasima_Click(object sender, EventArgs e)
{
    //Dosya taşındı.

    File.Move(@"C:\Users\İshak Metehan SİS\Desktop\EskiKlasör\ataaof.txt",
    @"C:\Users\İshak Metehan SİS\Desktop\YeniKlasör\ataaof.txt");
}
private void DosyaBilgileri_Click(object sender, EventArgs e)
{
    //Masaüstünde ataaof adlı dosyaya ait bilgiler çekilmiştir.
    FileInfo dosya = new System.IO.FileInfo(@"C:\Users\ İshak Metehan
SİS\Desktop\ataaof.txt");
    DateTime olusmaZamani = File.GetCreationTime(@"C:\Users\ İshak Metehan
SİS\Desktop\ataaof.txt");
    DateTime erisimZamani = File.GetLastAccessTime(@"C:\Users\ İshak Metehan
SİS\Desktop\ataaof.txt");
    DateTime sonVeriYazma= File.GetLastWriteTime(@"C:\Users\ İshak Metehan
SİS\Desktop\ataaof.txt");
    MessageBox.Show("Dosya Boyutu:" + " " + dosya.Length.ToString() + " " + "Dosya
Oluşturma Zamanı" + " " + olusmaZamani.ToString() + " " + "Erişim Zamanı" + " " +
erisimZamani + " " + "Son Veri Yazma Zamanı" + " " + sonVeriYazma.ToString());
}

```


Şekil 12.5. Dosya Oluşturma ve Silme

Şekil 12.6. Dosya Bilgileri

Dosya Okuma ve Yazma İşlemleri

Dosya okuma ve yazma işlemleri için FileStream, StreamReader ve StreamWriter sınıfları kullanılmaktadır.

FileStream sınıfı ve metotları

FileStream sınıfı dosya oluşturmak için kullanılır.

- FileStream fs = new FileStream (string dosyaAdresi, FileMode dosya_modu);

İlk parametre dosyanın adresini ikinci parametre ise dosyanın ne amaçla açıldığını göstermektedir. FileStream sınıfı örnekte verildiği gibi sadece 2 parametreden oluşmamaktadır. FileAccess, FileShare, FileOptions gibi farklı parametreler alabilir.

- FileStream Stream(String, FileMode, FileAccess, FileShare, Int32, FileOptions, FileSecurity);

- **File Mode**

Dosya açılacak mı yeniden mi oluşturulacak bu seçenekleri belirler. FileMode seçenekleri Tablo 12.1’de gösterilmiştir (Gürsoy, 2012).

Tablo 12.1. FileMode Seçenekleri

	Açıklama
Open	Dosyayı açar ve yazma işlemi mevcut içerik üzerine yapılır.
Append	Dosya var ise dosyanın sonuna ekleme yapar. Eğer dosya yoksa yeni dosya oluşturur.
Create	Yeni bir dosya oluşturulmak istendiğinde kullanılır.
CreateNew	Yeni bir dosya oluşturmak için kullanılır. Dosya mevcut ise hata verir.
OpenOrCreate	Belirtilen dosya varsa açılır, yoksa yeni dosya oluşturulur.
Truncate	Dosya açılarak içindeki bilgiler silinir.

- **FileAccess**

Dosyaya nasıl erişileceğini belirler. FileAccess ile yapılacak işlemler Tablo 12.2’de yer almaktadır.

Tablo 12.2. FileAccess Seçenekleri

	Açıklama
Read	Dosya okuma yetkisi ile erişim verir. Farklı bir işlem yapılamaz.
Write	Dosyaya sadece yazma işlemi için erişim verir.
ReadWrite	Dosya hem okuma hem de yazma işlemi yapma yetkisi ile açılır.

- **FileShare**

FileShare ile dosyanın diğer stream’ler tarafından nasıl paylaşılacağı belirlenir. FileShare ile yapılacak işlemler Tablo 12.3’de yer almaktadır (Cesur, 2012).

Append yalnızca FileAccess.Write ile birlikte kullanılabilir.

Tablo 12.3. FileShare Seçenekleri

	Açıklama
None	İşlem yapılan stream dışındaki diğer bir stream dosyaya yazma veya okuma için erişemez.
Read	İşlem yapılan streamler ya da diğerleri dosyaya okuma için erişim sağlayabilirler.
Write	İşlem yapılan streamler ya da diğerleri dosyaya yazma için erişim sağlayabilirler.
ReadWrite	İşlem yapılan streamler ya da diğerleri dosyaya okuma ve yazma için erişim sağlayabilirler.

- **FileOptions**

FileOptions parametresi ile dosya seçenekleri belirlenir. FileOptions ile yapılacak işlemler Tablo 12.4’de yer almaktadır.

Tablo 12.4. FileOptions Seçenekleri

	Açıklama
None	Hiçbir özellik yer almaz.
WriteThrough	Sistemin direkt disk üzerine yazılacağını belirtir.
Asynchronous	Dosya asenkron olarak okuma ve yazma işlemi yapacak şekilde ayarlanır.
RandomAccess	Dosyanın rastgele erişilebilecek durumda olduğu belirtilir.
DeleteOnClose	Kullanım dışı olan dosyanın otomatik olarak silineceğini belirtir.
Encrypted	Dosyanın şifrelendiğini belirtir.

FileStream sınıfının yaygın kullanılan bazı özellikleri Tablo 12.5’te yer almaktadır (Yakar, 2017).

Tablo 12.5 FileStream Özellikleri

	Açıklama
Length	Aktif olan stream nesnesinin boyut bilgisini gösterir.
Name	Aktif olan stream nesnesinin isim bilgisini gösterir.
Position	Aktif olan stream nesnesinin o andaki pozisyon bilgisini gösterir.
CanWrite	Aktif stream nesnesinin yazılabilir olup olmadığını belirtir.
CanRead	Aktif stream nesnesinin okunabilir olup olmadığını belirtir.
Handle	İşletim sistemi tarafından stream için üretilen Handle numarasını belirtir.
ReadTimeout	Stream nesnesinin, zaman aşımından önce ne kadar süre okunabileceğini milisaniye cinsinden belirtir.
WriteTimeout	Stream nesnesinin, zaman aşımından önce ne kadar süre yazılabileceğini milisaniye cinsinden belirtir.

Ağdan, bilgisayardan veya fiziksel bir sürücüden gelen bit veya byte topluluklarına stream denir.

IsAsync	Aktif stream nesnesinin eşzamanlı ya da eş zamansız açılıp açılmadığını belirtir.
CanSeek	Aktif stream nesnesinin erişilebilirliğini ayarlar.

FileStream sınıfının yaygın kullanılan bazı metotları Tablo 12.6'da yer almaktadır.

Tablo 12.6. FileStream Metotları

	Açıklama
BeginRead	Bu metot ile okuma işlemi başlatılır.
BeginWrite	Bu metot ile yazma işlemi başlatılır.
Seek	Stream üzerinde yapılacak işlemin istenilen pozisyonundan başlatılmasını sağlar.
Flush	Tampondaki bilgilerin boşaltılarak stream dosyasına yazılmasını sağlar.
EndRead	Okuma işlemi sonlandırılır.
EndWrite	Yazma işlemi sonlandırılır.
Read	Belirlenen byte kadar bilgi okur.
ReadByte	Tek bir byte okur, okuma işleminden sonra bir sonrakine geçer.
Write	Belirlenen byte kadar bilgi streame yazılır. Stream konumu yazılan byte kadar ilerletilir.
WriteByte	Tek bir byte yazar ve yazma işleminden sonra stream bir byte kayar.
Close	Stream kapatılır.
Finalize	Stream işleminde kullanılacak kaynaklar serbest bırakılır.
Dispose	Stream nesnesi tekrar açılmayacak ise bu metot ile silinebilir.
GetType	Aktif stream nesnesinin tipini bulur.
ToString	Aktif stream nesnesinin türünü string yapar.
Unlock	Stream nesnesini kilitleyerek diğer işlemler tarafından erişilmesini engeller.
SetLength	Stream nesnesinin uzunluğunu belirler.

ReadByte metodu byte değil int türünde geri değer döndürür.

StreamReader sınıfı ve metotları

StreamReader sınıfı txt, html, xml gibi uzantılı dosyalar içerisindeki metinleri okumak için kullanılır. StreamReader sınıfını kullanabilmek için ilk olarak *FileSteram* tanımlanır.

- FileStream fs= new FileStream(okunacakDosyaAdresi, FileMode.Open);
- StreamReader okuma= new StreamReader(fs);

SreamReader sınıfında kullanılan metotlar ve açıklamaları Tablo 12.7'de yer almaktadır (Chand, 2019).

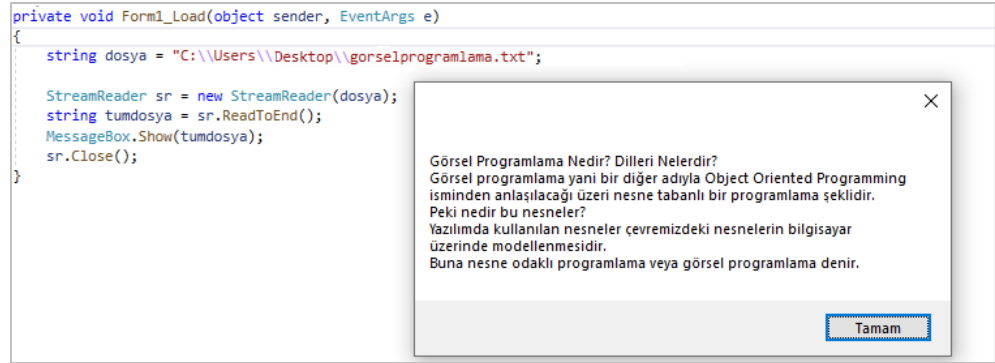

Stream sınıfları kullanıldıktan sonra işlem bitince nesneler mutlaka kapatılmalıdır.

Tablo 12.7. StreamReader Metotları

	Açıklama
ReadLine	Dosyayı satır satır okumak için kullanılır. Geri dönüş tipi stringtir. Dosyanın sonuna ulaşıncaya "null" değeri döndürür.
ReadToEnd	Bu metot dosyanın sonuna kadar okuma yapılır.
Peek	Dosyada bir sonraki karakteri kontrol eder. Okunacak karakter bulamaz ise "-1" döndürür.
Read	Bu metot streamde ki sonraki karakteri okur.
ReadAsync	Bu metot streamde ki sonraki karakter ya da karakter topluluğunu eş zamansız olarak okur.
GetType	Nesnenin tipini alır.
ToString	Nesneyi string olarak değiştirir.
Close	Bu metot ile "StreamReader" kapatılır.

ReadToEnd() metodu örnek kullanımı;

Şekil 12.7. ReadToEnd Metodu

StreamWriter sınıfını kullanabilmek için ilk olarak FileStream tanımlanır.

StreamWriter sınıfı ve metotları

StreamWriter sınıfı ile dosyalara yazma işlemi yapılır.

- FileStream fs= new FileStream(yazılacakDosyaYolu, FileMode.Open);
- StreamWriter yazma= new StreamWriter(fs);

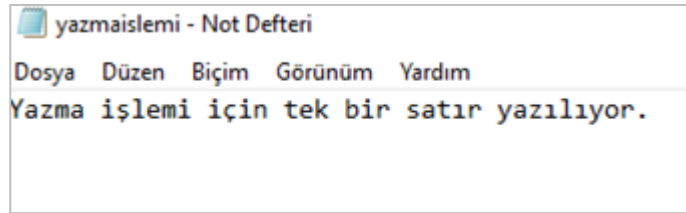
StreamWriter sınıfında kullanılan metotlar ve açıklamaları Tablo 12.8'de yer almaktadır (Chand, 2019).

Tablo 12.8. StreamWriter Metotları

	Açıklama
Flush	Mevcut "StreamWriter" için ara bellekte bekletilen verileri silerek ara belleği temizler.
WriteLine	Dosyaya verileri satır sonu işareti ekleyerek yazar.
Write	Dosyaya verileri satır sonu işareti eklemeyen yazar.
Close	Bu metot ile "StreamWriter" kapatılır.
GetType	Nesnenin tipini alır.
ToString	Nesneyi string olarak değiştirir.

WriteLine() metodu örnek kullanımı;

```
private void Form1_Load(object sender, EventArgs e)
{
    string dosya = "C:\\Users\\İshak Metehan Sis \\Desktop\\yazmaislemi.txt";
    FileStream stream = File.Create(dosya);
    StreamWriter sw = new StreamWriter(stream);
    //Tek satırlık .
    sw.WriteLine("Yazma işlemi için tek bir satır yazılıyor.");
    sw.Close();
}
```


Şekil 12.8. WriteLine Metodu

Bireysel Etkinlik

- Bir dosyanın içindeki veriyi satır satır okuyan C# form uygulamasını yazınız.

Özet

- **DOSYA ve KLASÖR İŞLEMLERİ**
- Sabit disk, CD gibi belleklere kaydedilen veri ya da bilgiler “dosya” olarak adlandırılır. Verilerin organizasyonu sağlamak, dosyaların karışmasını önlemek, aranan bilgiye daha çabuk ulaşabilmek için klasör denilen yapılardan faydalanılır. Örneğin bilgisayardaki her bir resim dosya, bu resimlerin bir arada tutulduğu yapı ise klasör olarak adlandırılır. Dosya veya klasör işlemleri programlama dilleri ile yapılabilir. Programlama dillerinde yer alan girdi çıktı işlemlerine İngilizcede Input/Output kelimesinin kısaltması olan I/O işlemleri denir. Klasör ve dosyalama işlemleri de bir girdi çıktı işlemi olduğu için C# dilinde girdi çıktı işlemleri için kullanılan “System.IO” kütüphanesi kullanılır. Klasör işlemleri için “System.IO” kütüphanesinde de yer alan “Directory” kullanılırken, dosya işlemleri için bu kütüphane içinde yer alan “File” sınıfı kullanılmaktadır.
- **Klasör İşlemleri**
- Görsel programlamada klasör işlemleri namespace'de bulunan Directory sınıfı ile yapılmaktadır
- **Klasör oluşturma** : Klasör oluşturmak için Directory sınıfının "CreateDirectory" metodu kullanılır.
- **Klasör Silme**: Klasör silmek için Directory sınıfı ile birlikte "Delete" metodu kullanılır.
- **Klasör Taşıma**: Klasör ve dosya taşıma işlemi için "Move" metodu kullanılır.
- **Klasör varlığını kontrol etme** : Herhangi bir klasörün belirtilen yolda olup olmadığı “Exists” metodu ile kontrol edilir.
- **Klasör Bilgilerini Getirme**: Klasörün oluşturma tarihi, erişilme zamanı ve klasör üzerinde son işlem yapılan tarih gibi bilgiler sırası ile Directory.GetCreationTime, Directory.GetLastAccessTime, Directory.GetLastWriteTime metotları ile elde edilir.
- **Klasör Listeleme**: Belirtilen adresteki tüm klasörlerin isimlerini elde etmek için "GetDirectory" metodu kullanılır.
- **Dosya İşlemleri**
- C#'ta dosya işlemleri File sınıfı ile yapılmaktadır.
- **Dosya oluşturma**: Klasör oluşturmak için File sınıfının "Create" metodu kullanılır.
- **Dosya silme**: Dosya silmek için File sınıfının "Delete" metodu kullanılmaktadır.
- **Dosya kopyalama**: File sınıfının "Copy" metodu ile dosya kopyalama işlemi yapılır.
- **Dosya taşıma**: File sınıfının "Move" metodu ile taşıma işlemi yapılır.
- **Dosya varlığını kontrol etme**: Herhangi bir dosyanın olup olmadığı “Exists” metodu ile kontrol edilir.
- **Dosya Bilgilerini Getirme**: Dosya oluşturma tarihi, erişilme zamanı ve dosya üzerinde son işlem yapılan tarih gibi bilgiler sırası ile File.GetCreationTime, File.LastAccessTime, File.GetLastWriteTime metotları ile elde edilir.

Özet (devamı)

- Dosya Okuma ve Yazma İşlemleri
- Dosya okuma ve yazma işlemleri için FileStream, StreamReader ve StreamWriter sınıfları kullanılmaktadır.
- FileStream sınıfı ve metotları
- FileStream sınıfı dosya oluşturmak için kullanılır. Dosya adı, FileShare, FileAccess, FileMode, FileOptions gibi parametreler alır. FileMode dosyanın açılış şeklini, FileAccess dosyaya nasıl erişileceğini, FileOptions dosya seçeneklerini, FileShare dosyanın nasıl paylaşılacağını belirler.
- StreamReader sınıfı ve metotları
- StreamReader sınıfı txt, html, xml gibi uzantılı dosyalar içerisindeki metinleri okumak için kullanılır. ReadLine, ReadToEnd, Peek, Read, GetType, ToString, Close gibi metotları bulunmaktadır.
- StreamWriter sınıfı ve metotları
- StreamWriter sınıfı ile dosyalara yazma işlemi yapılır. Flush, WriteLine, Write, Close gibi metotları mevcuttur.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi C#'ta klasör ve dosya işlemleri yapabilmek için kullanılan kütüphanedir?
 - a) System.Data
 - b) System.Drawing
 - c) System.IO
 - d) System.Linq
 - e) System.Text
2. Belirtilen dizindeki klasörlerin tamamını listelemek için aşağıdaki metotlardan hangisi kullanılır?
 - a) GetDirectories()
 - b) GetLastAccessTime()
 - c) Exists ()
 - d) GetCreationTime()
 - e) GetLastWriteTime()
3. Aşağıdakilerden hangisi StreamReader() sınıfının metotlarından biri değildir?
 - a) ReadToEnd()
 - b) ReadLine()
 - c) Peek()
 - d) Flush()
 - e) Read()
4. İstenen dosyanın olup olmadığını kontrol eden metot aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Create()
 - b) Exists()
 - c) Move()
 - d) Copy()
 - e) Delete()
5. Aşağıdakilerden hangisi FileStream() parametrelerinden biri değildir?
 - a) FileMode.Create
 - b) FileAccess.Write
 - c) FileShare.None
 - d) FileOptions. Encrypted
 - e) FileShare.Asynchronous

6. Aşağıda verilen program kodlarından hangisi D dizininde bulunan “ataaof” adlı klasörü içinde veri olup olmadığını kontrol etmeden siler?
- a) Directory.Delete(“ataaof”);
 - b) Directory.Delete(“ataaof”,true);
 - c) Directory.Delete(@"D:\ataaof",true);
 - d) Directory.Delete(@"D:\ataaof, true");
 - e) Directory.Delete(@"C:\ataaof",true);
7. Dosya okuma yazma işleminden önce aşağıdaki sınıflardan hangisi eklenir?
- a) StreamReader
 - b) StreamWriter
 - c) Directory
 - d) FileStream
 - e) File
8. Aşağıdakilerden hangisi StreamWriter() sınıfının metotlarından biri değildir?
- a) Peek()
 - b) WriteLine()
 - c) Write()
 - d) Close()
 - e) GetType()
9. Aşağıdaki metotlardan hangisi belirtilen klasörün oluşturulma tarihini verir?
- a) GetLastWriteTime ()
 - b) GetCreationTime()
 - c) GetDirectories()
 - d) GetLastAccessTi()me
 - e) GetType()
10. Dosyanın ilk satırını okumak isteyen bir kişi aşağıdaki metotlardan hangisini kullanmalıdır?
- a) ReadLine()
 - b) ReadToEnd()
 - c) Peek()
 - d) Read ()
 - e) ReadAsync()

Cevap Anahtarı

1.c, 2.a, 3.d, 4.b, 5.e, 6.c, 7.d, 8.a, 9.b, 10.a

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Cesur, K. (2012). FileStream Sınıfı. 21 Ağustos 2021 tarihinde <http://www.kazimcesur.com/filestream/> adresinden erişildi.
- Chand, M. (2019). StreamReader Sınıfı. 22 Ağustos 2021 tarihinde <https://www.c-sharpcorner.com/article/working-with-c-sharp-streamreader/> adresinden erişildi.
- Chand, M. (2019). StreamWriter Sınıfı. 22 Ağustos 2021 tarihinde <https://www.c-sharpcorner.com/article/csharp-streamwriter-example/> adresinden erişildi.
- Gürsoy, İ. (2012). FileStream Sınıfı. 20 Ağustos 2021 tarihinde <https://www.ismailgursoy.com.tr/filestream-sinifi/> adresinden erişildi.
- Öner, M. (2013). FileInfo Sınıfı. 19 Ağustos 2021 tarihinde <https://www.muratoner.net/csharp/csharp-file-info-sinifini-kullanmak> adresinden erişildi.
- Petekçi, A. R. (2020). Dosya ve Klasör İşlemleri. 16 Ağustos 2021 tarihinde https://www.researchgate.net/publication/344209749_Programlama_Dil_eriinde_Dosya_ve_Klasor_Islemleri adresinden erişildi.
- Yakar, C. (2017). Stream Kavramı. 18 Ağustos 2021 tarihinde <https://www.cihanyakar.com/streamkavrami/> adresinden erişildi.